POPPENSPE(E)LMUSEUM

Wayang revolusi. Kunst in dienst van de vrijheid

Tentoonstelling
Ter gelegenheid van ons dertigjarig museumjubileum presenteren wij een bijzondere thema-expositie over de Wayang revolusi. Deze is tot eind 2017 in het Poppenspe(e)lmuseum te zien.

Getoond wordt hoe de Indonesische nationalisten in hun strijd tegen Nederland de traditionele wayangkunstvorm gebruikten als propagandamiddel. De wayang revolusi ontstond in 1947 als een speciale variant. In een tijd waarin media als radio en televisie nog niet algemeen waren, was het populaire wayangspel hét middel om grote groepen te bereiken met de boodschap van de revolutie. De hoofdrolspelers zijn de politici en de militairen van de twee partijen die elkaar bestrijden in de onafhankelijkheidsstrijd. De bekendste personen zijn de Nederlandse generaals Spoor en Van Mook, de Indonesische president Soekarno en vice-president Mohammed Hatta.

Wayangtheatervormen
Naast het exposeren van de wayang-revolusi-figuren – gemaakt door dalang en poppenmaker Ki Ledjar Soebroto (Yogyakarta) – komen andere wayangtheatervormen, zoals kulit, golek, klitik en topeng aan bod. Getoond worden: poppen, maskers, voorwerpen, attributen, gamelaninstrumenten, foto's, prenten, batiks, postzegels en wayangparafernalia. Extra aandacht wordt geschonken aan een gedicht van Noto Soeroto en diverse Nederlandstalige en Engelstalige literatuur (fictie en non-fictie: romans, kookboeken, biografieën e.d.) met betrekking tot Nederlands-Indië. Baukje Scheppink realiseerde een kalligram, Mella Jaarsma een kunstobject en een film, Hetty Paërl een wayang-kulit-theatertje en Elsje Zwart verzorgde veel illustraties.

Educatie
Onder het motto Zelf eens proberen? nodigen wij onze gasten uit tot nadere kennismaking met het wayangspel. Men kan in het museum zelf met wayangfiguren spelen en een wayang-kulit-pop of een Semarmasker maken. Deelnemers aan een speurspel ontvangen – als ze alle vragen goed beantwoord hebben – een wayang-aandenken. Zie: http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/wayangvragenspel.pdf en http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdfDoepak219a.pdf.

Dank aan
Het project Wayang revolusi (tentoonstelling, multimediapresentaties, films, educatie en een speciale website-pagina) is mede mogelijk gemaakt dankzij bijdragen van Stichting Zabawas, Prins Bernhard Cultuurfonds Gelderland, DutchCulture, Combinatie IJsselweide, Vrienden van het Poppenspe(e)lmuseum en vele anderen. Medewerking verleenden: Museum Bronbeek, Gitte Clemens, Erfgoed Delft/Museum Nusantara, fotoStad, Hedi Hinzler, Elsje Plantema, UvA/afd. bijzondere collecties, Ad Swier, Birgit Tomesen, Ki Ledjar Soebroto en Ananto Wicaksono.

Jan Klaassen, Katrijn en Semar
Namens de oud-Hollandse Jan Klaassen, zijn vrouw Katrijn en de Javaanse nar Semar heten wij u van harte welkom.

Vriendelijke groet – Salam hangat,
Otto van der Mieden
dir.-cons.

Entree, extra informatie en gratis spekkoek
Het Poppenspe(e)lmuseum is geopend op woensdag, zaterdag en zondag van 12.00 tot 17.00 uur. **Reserveren is gewenst.** Voor groepsbezoek (minimaal 10 personen) kan van de openingsdagen en -tijden worden afgeweken. Zie: http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/PosterXV.pdf. Extra informatie: Pamflet 143e Wayang revolusi: www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Pamflet143e.pdf. Afbeeldingen wayang-kulit-figuren: Soekarno (eerste president van de Republiek Indonesië) en generaal Spoor (commandant Koninklijk Nederlands-Indisch Leger – KNIL); Vlag van Indonesië: twee horizontale banden – rood en wit; Logo Poppenspe(e)lmuseum: Jan Klaassen en Semar. Oorspronkelijk ontwerp achtergrondafbeelding: O.K.PARKING. Bij inlevering van dit document ontvangt u in het museumbuffetje van Trijntje Peterselie gratis** een plakje spekkoek* bij uw kopi tubruk. * Spekkoek is een speciale Nederlands-Indische traktatie bij thee of koffie. Deze zoete en machtige cake dankt haar naam aan de dunne, om-en-om gekleurde laagjes die aan doorregen spek doen denken. De cake heeft zijn oorsprong in de koloniale periode van Nederlands-Indië. ** Alleen geldig bij individueel museumbezoek, niet van toepassing voor besloten groepsbezoek. Dit document op internet, zie: http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/WayangrevolusipersberichtII.pdf. Voor speciale ontvangsten hebben wij een bijzondere aanbieding, zie http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Doepak224.pdf.
Hyperlinks: klik op de groen gezette woorden.

Poppenspe(e)lmuseum
Kerkweg 38 8193 KL Vorchten
Telefoon: +31(0)578 - 63 13 29/56 02 39 Fax: +31(0)578 - 56 06 21
info@poppenspelmuseum.nl www.poppenspelmuseum.nl www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2
www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs www.poppenspel.info